

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015-12-14 Nr. 4R-3089-(1.17)

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2013 M. LAPKRIČIO 8 D. NUTARIMO NR. 13P-145-(7.1.2) „DĖL BYLŲ IR SU TEISMO PROCESU SUSIJUSIOS INFORMACIJOS TVARKYMO VIEN ELEKTRONINE FORMA“ PAKEITIMO PROJEKTO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) parengė ir teikia svarstyti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektas parengtas atsižvelgiant į 2015 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 8-1 straipsniu ir 95, 96, 179, 183, 191, 220 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XII-2046 (toliau – BPK pakeitimo įstatymas), kurio įsigaliojimo data – 2016 m. sausio 1 d. BPK pakeitimo įstatymo 1 straipsniu Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas (toliau – BPK) papildomas 8-1 straipsniu, kurio 1 dalyje nustatyta, kad baudžiamąsias bylas, kurios nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, nustato Teisėjų taryba, suderinusi su Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru. BPK pakeitimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi Teisėjų taryba įpareigota iki 2015 m. gruodžio 31 d. patvirtinti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Atsižvelgiant į baudžiamųjų bylų, nagrinėjamų Lietuvos teismuose, ypatumus Projektu siūloma nustatyti, kad vien elektronine forma būtų tvarkomos baudžiamosios bylos apylinkių ir apygardų teismuose pagal prokuroro pareiškimą dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu arba prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka.

Pažymėtina, kad siekiant užtikrinti tinkamą baudžiamųjų bylų tvarkymą teismuose vien elektronine forma, tokiose bylose teismui ir proceso dalyviams turi būti sudarytos galimybės teikti ir gauti procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis, tačiau Lietuvos teismų viešųjų elektroninių paslaugų portalas šiuo metu tam nėra pritaikytas. Taip pat tinkamam baudžiamųjų bylų tvarkymui vien elektronine forma turi būti pritaikyta ir Lietuvos teismų informacinė sistema (toliau – LITEKO). Įvertinusi galimybes pritaikyti šias informacines sistemas baudžiamųjų bylų tvarkymui vien elektronine forma, Administracija siūlo, kad Projektu siūlomi pakeitimai dėl pirmiau nurodytų baudžiamųjų bylų įsigaliotų ne anksčiau kaip nuo 2019 m. sausio 1 d.

Šiame kontekste taip pat svarbu pažymėti, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojus BPK pakeitimo įstatymui ikiteisminio tyrimo duomenų tvarkymas turi būti atliekamas elektroniniu būdu ir sudaromos elektroninės ikiteisminio tyrimo bylos. Minėtų duomenų tvarkymo elektroniniu būdu užtikrinimui sukurta Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema (toliau – IBPS sistema), kurioje elektroniniu būdu ikiteisminio tyrimo duomenis tvarkys ikiteisminio tyrimo teisėjai, aukštesnės instancijos teismų teisėjai ir teismų darbuotojai. Tačiau pabaigus ikiteisminį tyrimą visos baudžiamosios bylos, kurios bus perduodamos nagrinėti teismui iki Projekto įsigaliojimo, teisme bus tvarkomos popierine forma, o visa teismui perduotos nagrinėti baudžiamosios bylos medžiaga (ikiteisminio tyrimo duomenys) teismui pateikiama tiek elektronine, tiek popierine forma.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliosiančioje BPK 8-1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog nagrinėjimo teisme metu baudžiamosios bylos duomenys elektronine forma tvarkomi Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru. Šiuo metu teismuose elektroninių duomenų tvarkymą (civilinėse, administracinėse ir administracinių teisės pažeidimų bylose) reglamentuoja Su teismo proceso bylomis susijusių elektroninių duomenų teismuose tvarkymo, įtraukimo į apskaitą ir saugojimo naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas tvarkos aprašas (toliau - Aprašas), patvirtintas Teisėjų tarybos 2013 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 13P-74-(7.1.2) „Dėl Su teismo proceso bylomis susijusių elektroninių duomenų teismuose tvarkymo, įtraukimo į apskaitą ir saugojimo naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas tvarkos aprašo patvirtinimo“. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu siūloma nustatyti, jog vien elektronine forma baudžiamosios bylos teismuose tvarkomos tik nuo 2019 m. sausio 1 d., taip pat į tai, kad šiuo metu dar nėra aiškus mechanizmas, kaip bus techniškai realizuotas Lietuvos teismų viešųjų elektroninių paslaugų portalo ir LITEKO pritaikymas baudžiamųjų bylų tvarkymui elektronine forma, Administracija siūlo šiame etape nekeisti Aprašo, o visus reikiamus Aprašo pakeitimus, reglamentuojančius baudžiamųjų bylų elektroninių duomenų tvarkymą teismuose, priimti prieš įsigaliojant Projektui, jau atlikus informacinių sistemų pritaikymo darbus, t.y. iki 2019 m. sausio 1 d.

Administracija, atsižvelgdama į pirmiau nurodytų įstatymų nuostatas bei kitas aukščiau išdėstytas aplinkybes, skubos tvarka teikia Teisėjų tarybai svarstyti Administracijos parengtą Projektą. Jei Teisėjų taryba iš esmės pritars Projektui, prašome pavesti Administracijai šį projektą suderinti su Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru.

Priimtas Projektas skelbtinas Teisės aktų registre.

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“ pakeitimo“ projektas ir projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
2. 2015 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 8-1 straipsniu ir 95, 96, 179, 183, 191, 220 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-2046, 2 lapai;
3. Protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2013 M. LAPKRIČIO 8 D. NUTARIMO
NR. 13P-145-(7.1.2) „DĖL BYLŲ IR SU TEISMO PROCESU
SUSIJUSIOS INFORMACIJOS TVARKYMO VIEN ELEKTRONINE
FORMA“ PAKĖITIMO**

2015 m. d. Nr. 13P- (7.1.2)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 8-1 straipsniu ir 95, 96, 179, 183, 191, 220 straipsnių pakeitimo įstatymo 1 straipsniu ir 8 straipsnio 2 dalimi, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimą Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“:

1.1. Papildyti nauju 1.5 papunkčiu:

„1.5. baudžiamosios bylos apylinkių ir apygardų teismuose pagal prokuroro pareiškimą dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu arba prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;“.

1.2. Buvusį 1.5 papunktį laikyti 1.6 papunkčiu, jį pakeisti ir išdėstyti taip:

„1.6. bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose, nagrinėjančiuose bylas apeliacine ar kasacine tvarka, visos bylos pagal 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau teisme gautus skundus dėl sprendimų, nutarimų, baudžiamųjų įsakymų, nuosprendžių ar nutarčių priimtų bylose, kurios buvo tvarkytos vien elektronine forma.“

2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d.

Pirmininkas

Sekretorius

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2013 M. LAPKRIČIO 8 D. NUTARIMO NR. 13P-145-(7.1.2) „DĖL BYLŲ IR SU TEISMO PROCESU SUSIJUSIOS INFORMACIJOS TVARKYMO VIEN ELEKTRONINE FORMA“ PAKEITIMO

2015 m. d. Nr. 13P- (7.1.2)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 8-1 straipsniu ir 95, 96, 179, 183, 191, 220 straipsnių pakeitimo įstatymo 1 straipsniu ir 8 straipsnio 2 dalimi, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimą Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“:

1.1. Papildyti nauju 1.5 papunkčiu:

„1.5. baudžiamosios bylos apylinkių ir apygardų teismuose pagal prokuroro pareiškimą dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu arba prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;“.

1.2. Buvusį 1.5 papunktį laikyti 1.6 papunkčiu, jį pakeisti ir išdėstyti taip:

„1.5.1.6. bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose, nagrinėjančiuose bylas apeliacine ar kasacine tvarka, visos bylos pagal 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau teisme gautus skundus dėl sprendimų, nutarimų, baudžiamųjų įsakymų, nuosprendžių ar nutarčių priimtų bylose, kurios buvo tvarkytos vien elektronine forma.“

2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d.

Pirmininkas

Sekretorius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU IR 95, 96, 179, 183, 191, 220
STRAIPSNŲ PAKEITIMO
Į S T A T Y M A S**

2015 m. lapkričio 19 d. Nr. XII-2046
Vilnius

1 straipsnis. Kodekso papildymas 8¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 8¹ straipsniu:

„8¹ straipsnis. Informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimo baudžiamajame procese ypatumai

1. Ikiteisminio tyrimo metu baudžiamosios bylos duomenys elektronine forma tvarkomi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro nustatyta tvarka, suderinta su Teisėjų taryba ir Advokatų taryba. Nagrinėjimo teisme metu baudžiamosios bylos duomenys elektronine forma tvarkomi Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausiojo archyvaru. Baudžiamąsias bylas, kurios nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, nustato Teisėjų taryba, suderinusi su Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru.

2. Elektroninėje byloje saugomi baudžiamąjo proceso metu sudaryti ar gauti elektroniniai procesiniai dokumentai. Elektroniniai procesiniai dokumentai turi būti pasirašyti saugiu elektroniniu parašu.

3. Baudžiamąjo proceso metu sudaryti ar gauti rašytiniai procesiniai dokumentai gali būti skaitmeninti ir jų skaitmeninės kopijos perkeltos į elektroninę bylą. Rašytinio procesinio dokumento skaitmeninė kopija turi būti patvirtinta dokumentą skaitmeninusio asmens saugiu elektroniniu parašu. Kai dėl teisės aktų nustatytų reikalavimų rašytinių dokumentų negalima skaitmeninti, jie saugomi tik rašytinės formos ir apie tai pažymima elektroninėje byloje.

4. Ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ar teisėjo atliekami proceso veiksmai gali būti fiksuojami elektronine forma.

5. Procesinių dokumentų įteikimo elektroninių ryšių priemonėmis nagrinėjimo teisme metu tvarką ir jų formą nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Procesinių dokumentų įteikimo elektroninių ryšių priemonėmis ikiteisminio tyrimo metu tvarką ir jų formą nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras, suderinę su Teisėjų taryba ir Advokatų taryba.

6. Advokatams, advokatų padėjėjams, antstoliams, antstolių padėjėjams, notarams, ekspertams, valstybės ir savivaldybių įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, finansų įstaigoms, draudimo įmonėms ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra ar teismas procesinius dokumentus ikiteisminio tyrimo metu ir Teisėjų tarybos nustatytoje baudžiamosiose bylose, kurios nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, įteikia elektroninių ryšių priemonėmis. Be to, nagrinėjimo teisme metu Teisėjų tarybos nustatytoje baudžiamosiose bylose, kurios nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, elektroninių ryšių priemonėmis procesiniai dokumentai įteikiami asmenims, kuriems teisės aktuose ar su teismų informacinės sistemos valdytoju sudarytoje sutartyje nustatyta pareiga gauti procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis. Kitiems asmenims ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra ar teismas ikiteisminio tyrimo metu ir Teisėjų tarybos nustatytoje baudžiamosiose bylose, kurios nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, procesinius dokumentus įteikia elektroninių ryšių priemonėmis, jeigu jie sutiko procesinius dokumentus gauti elektroninių ryšių priemonėmis ir nurodė reikalingus kontaktinius duomenis. Šie asmenys bet kuriuo baudžiamąjo proceso metu turi teisę atsisakyti gauti procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis.

7. Ikiteisminio tyrimo įstaigos, prokuratūra ir teismas ikiteisminio tyrimo metu, taip pat nagrinėjant skundus dėl ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro proceso veiksmų ir nutarimų elektroninės formos dokumentais keičiasi Integruotoje baudžiamąjo proceso informacinėje sistemoje. Ši sistema veikia vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu ir kitais teisės aktais. Pabaigus ikiteisminį tyrimą, baudžiamosios bylos, kurios pagal Teisėjų tarybos nustatytą ir su Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru suderintą tvarką nagrinėjimo teisme metu vedamos elektronine forma, teismui perduodamos elektroninių ryšių priemonėmis. Kitos baudžiamosios bylos teismui perduodamos rašytinės formos, papildomai elektroninių ryšių priemonėmis perduodant elektronine forma tvarkytus baudžiamosios bylos duomenis.

8. Advokatai (advokatų padėjėjai), kiti proceso dalyviai ir asmenys, kuriems taikytos procesinės prievartos priemonės, teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę pateikti teismui, ikiteisminio tyrimo institucijai ir prokuratūrai procesinius ir kitus dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis.

9. Baudžiamąjo proceso metu šio straipsnio 6 dalyje nurodyti asmenys privalo nedelsdami pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigai, prokuratūrai arba teismui apie kiekvieną savo nurodytą kontaktinių duomenų pasikeitimą.

10. Procesinio dokumento įteikimo elektroninių ryšių priemonėmis dalyvaujančiam byloje asmeniui diena laikoma po procesinio dokumento išsiuntimo dienos einanti darbo diena.

11. Be šio Kodekso, elektroninės bylos, informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimą teismuose nustato Lietuvos Respublikos teismų įstatymas.“

2 straipsnis. 95 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 95 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„95 straipsnis. Dokumentai, turintys reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti

Dokumentais, turinčiais reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, yra objektai, kuriuose įmonė, įstaiga, organizacija, pareigūnas ar fizinis asmuo tam tikrais ženklais užfiksuoja informaciją, galinčią padėti atskleisti nusikalstamą veiką ir nustatyti su šia veika susijusias aplinkybes.“

3 straipsnis. 96 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 96 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) kiti objektai, kuriuose grafinais arba kitokiais ženklais užfiksuota informacija, turinti reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti.“

4 straipsnis. 179 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 179 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Protokolą pasirašo atlikęs tyrimo veiksmą asmuo, protokolą surašęs asmuo ir visi kiti asmenys, dalyvavę atliekant tyrimo veiksmą. Kai rašomas elektroninės formos protokolai, tyrimo veiksmą atlikęs asmuo, protokolą surašęs asmuo jį pasirašo saugiu elektroniniu parašu. Visi kiti asmenys, dalyvavę atliekant tyrimo veiksmą, gali arba pasirašyti protokolą saugiu elektroniniu parašu, arba pasirašyti rašytinės formos specialiaame protokolo priede. Apie tai, kad dalyvavęs atliekant tyrimo veiksmą asmuo atsisako pasirašyti tyrimo veiksmo protokolą arba dėl fizinių trūkumų ar kitokių priežasčių negali jo pasirašyti, pažymima protokole ir tyrimo veiksmą atlikęs asmuo tai patvirtina parašu. Kai tyrimo veiksmas atliekamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis, protokolą pasirašo tik tokį veiksmą atlikęs asmuo ir protokolą surašęs asmuo.“

5 straipsnis. 183 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 183 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prieš pradėdamas liudytojo apklausą, prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas įsitikina liudytojo asmens tapatybę, išsiaiškina reikiamus duomenis apie liudytojo asmenybę ir jo santykius su įtariamuoju, išsiaiškina jam šio Kodekso 81 ir 83 straipsniuose numatytas liudytojo teises ir pareigas. Prieš pradėdamas pirmąją apklausą liudytojas įspėjamas dėl atsakomybės pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 235 straipsnį už melagingų parodymų davimą ir jis tai patvirtina savo parašu protokole. Prieš pradėdamas kitas apklausas liudytojui primenama, kad jis įspėtas dėl atsakomybės už melagingų parodymų davimą ir tai pažymima protokole.“

6 straipsnis. 191 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 191 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apklaustojo asmens parodymams apie tam tikrą asmenį, daiktą ar kitokį objektą patikrinti gali būti daromas parodymas atpažinti.“

7 straipsnis. 220 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 220 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Surašęs kaltinamąjį aktą, prokuroras iki bylos perdavimo teismui kaltinamojo akto nuorašą pasirašytinai įteikia kaltinamajam. Kaltinamojo akto nuorašas kaltinamojo sutikimu gali būti išsiunčiamas jam elektroninių ryšių priemonėmis arba gali būti įteiktas perkeltas į elektroninę laikmeną.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras ir Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras iki 2015 m. gruodžio 31 d. patvirtina šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis sprendimas

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1. Iš esmės pritarti pateiktam svarstyti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2013 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 13P-145-(7.1.2) „Dėl bylų ir su teismo procesu susijusios informacijos tvarkymo vien elektronine forma“ pakeitimo“ projektui (toliau – Projektas).

2. Paveisti Nacionalinei teismų administracijai suderinti Projektą su Lietuvos Respublikos generaliniu prokuroru.

3. Paveisti Nacionalinei teismų administracijai iki 2018 m. lapkričio 23 d. parengti ir pateikti Teisėjų tarybai Teisėjų tarybos nutarimo projektą dėl 2013 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. 13P-74-(7.1.2) „Dėl Su teismo proceso bylomis susijusių elektroninių duomenų teismuose tvarkymo, įtraukimo į apskaitą ir saugojimo naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, kuriuo būtų reglamentuojamas baudžiamųjų bylų elektroninių duomenų tvarkymas teismuose.

Posėdžio pirmininkas